

Blomster

UTGITT AV BLOMSTERVENNERS KLUBB

vennen

Nr. 2-2006
ÅRGANG 29

Clematis columbiana var. *tenuiloba*

TEKST OG FOTO: BERIT ØSTBY

En plante som ikke er så vanlig å ha i fjellhagen er denne lille klematisen. Den regnes av mange som egen art, *C. tenuiloba*, fordi den har den helt spesielle egenskapen at den har grener under jorden som kan minne om rhizomer. Dens hjemtrakter er Rocky Mountains; i N. og S. Dakota, Montana og Colorado m.fl. Det må sies at den er noe variabel, men Henrik Zetterlund i Göteborg har selektert en spesielt vakker form som har fått navnet Ylva. Fra grenene under jorden dukker det opp små tuer med vakre tredelte

mørk grønne blad, oppdelt i flikete småblad. Blomsterstengelen er bare ca. 15 cm og får en åpent nikkende blomst med fire "kronblad" i rødfiollett farge. Naturlig nok trives den på et solrikt voksested i løs, gruset, men god kalkholdig jord. Noen flate steiner som kan holde på fuktigheten er et pluss. Herdigheten er bra, men som alle fjellplanter liker den et godt snødekke, og kan gå ut hvis vinteren er for skiftende. Noen grankvister kan gi et godt vinterdekke. Arten kan dyrkes fra frø.

Styret og redaksjon

FORMANN

Jorun Tharaldsen
Jutulveien 32 A
0853 Oslo
Tlf. 22 23 73 64

SEKRETÆR

Kenneth Ingebretsen
Prost Stabelsv. 265
2019 Skedsmokorset
Tlf. 91 61 65 93

KASSERER

Gøril Fjellet
Vie
2337 Tangen
Tlf. 62 58 20 34

KONTONR. 7877 08 28529

Adresseforandring meldes til kasserer.

REDAKTØR FOR BLOMSTERVENNEN

Kenneth Ingebretsen
Prost Stabels vei 265
2019 SKEDSMOKORSET
Tlf. 91 61 65 93
E-POST: kenneth@devabotanica.com

REDAKSJONSMEDARBEIDERE:

Ståle Sørensen, Grethe Li og
Tommy Tønsberg.

Innhold

Clematis columbiana....	s.2
Styret og redaksjon	s.3
Fra formannen	s.4
Redaktøren	s.5
Evig eies kun det tapte	s.6
Blomstervenners treff .	s.13
Paeonia 'Garden Treasure'	s.14
En vellykket etterlysning	s.15
Bokanmeldelse.....	s.16
Møtedatoer fremover...	s.17
Kommende møter.....	s.18
Planteportrettet	s.20

FORSIDEBILDET

Clematis tenuiloba

Foto: Berit Østby

Mens vi venter på våren

Vi er midt i mars måned når dette skrives, men hittil har det ikke vært mye vårlig på disse kanter. Jeg var en tur i England midt i februar, bl.a. for å se på utstillingen til Royal Horticultural Society i London; å komme hjem etter å ha sett grønne plener dekket med snøklokker, krokus og *Eranthis* var en skikkelig nedtur. Kulde og hauger med snø overalt, fortsatt er det ganske uframkommelig i nabolaget der jeg bor. Jeg fikk også hilst på Pottertons, som deltok på utstillingen og fikk sin første gullmedalje. For de som venter på planter derfra, kan jeg fortelle at disse blir sendt i begynnelsen av mai, alternativet var før påske, noe vi fant var lite aktuelt i år.

Vi leter fortsatt etter nytt møtelokale, og vi vil legge vekt på at det må ligge lett tilgjengelig og med bedre parkeringsmuligheter enn på Fagerborg. Takk for mange innspill fra dere medlemmer, de har vært til god hjelp. Vi har flere i kikkerten og kommer tilbake med beskjed når vi har bestemt oss for nytt lokale fra høsten av.

Årets fellesarrangement er nå klart, tidspunktet blir 26-27 august, med

foredrag og hagebesøk på lørdag, og vekstmarked og besøk i botanisk hage søndag. Vi håper at så mange som mulig av våre medlemmer fra hele landet vil delta. For påmeldingsskjema og flere detaljer, se annet sted i bladet. Vi utfordrer samtidig medlemmer i andre deler av landet til å melde seg som verstskap for til neste års arrangement, slik at dette kan gå på omgang og bli et tilbud for flest mulig.

I år har vi besluttet å delta ved vår-treffet i botanisk hage søndag 21. mai, det er noen år siden sist. Vi vil gjerne ha flere medlemmer til å være med på å bemanne vår stand, meld i fra til noen av oss i styret

Terun Tharaldsen

Del dine erfaringer!

Vår og sommer står for døren og ikke minst alle tankene om planene og prosjektene som bare må gjennomføres denne sesongen. Dere har sikkert like mange prosjekter som jeg til sommeren. Dette året står fjellhagen i fokus for min del og skal etableres i løpet av sommeren. Tanken er en mini fjellhage. Som en moderne "plantejeger" er hagesentre, frøkataloger og frøbytter i inn og utland, gransket med omhu. Mange av plantene er for lengst kjøpt og sådd, de står nå i pottes under snøen, og bare venter på å slippe sin vekstkraft til i fjellhagen. Det kommer til å bli en veldig spennende vår og sommer med mange nyinnhøstede erfaringer vil jeg tro, forhåpentligvis flere gode enn dårlige!

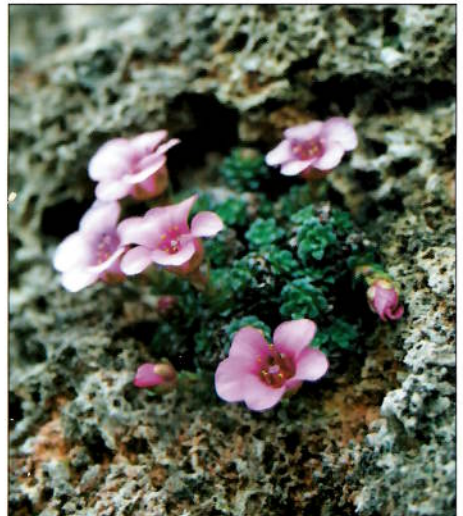
Mange av våre medlemmer opplever, lærer og erfarer mange nye ting i løpet av sommeren. Alt fra stell, dyrking og bruk av plantene vi alle er så interessert i, kanskje ny lærdom om en nyinnkjøpt plante? Får du noen nye kunnskaper i sommer, som du ønsker å dele med andre tar vi i redaksjonen hjertelig imot noen skrevne ord. Vi tar imot artikler både som brev og e-post! På den måten kan vi høste erfaringer av hverandre og lære

av det alle sammen. Personlige erfaringer kan være unike og kan vise seg å være banebrytende på mange måter.

Jeg er i så fall glad for at flere mennesker i Blomstervenners klubb har delt sine erfaringer med meg, nå som en ny fjellhage står for døren. Da slipper jeg å gjøre feil som allerede er gjort før! En liten lur snarvei om du vil, til et vellykket prosjekt!

Kenneth Ingebretsen

**HUSK Å SAMLE FRØ
TIL FRØLISTEN!**

Evig eies kun det tapte

Historier om planter som forsvant

TEKST OG FOTO: FINN HAUGLI

I Ibsen-året 2006 kan den gode Henriks (eller rettere sagt Brands) paradoksale utsagn (fra slutten av fjerde akt i "Brand") kanskje bringe trøst til plantevenner som går og sturer over tapte skatter eller tapte sjanser: den uerstattelige orkideen som forsvant; den sjeldne vill-tulipanen som ikke ville mer; den umistelige lerkesporen som nok fikk det for vått sist høst. Men minnene... dem eier vi fortsatt. En bittersøt trøst, vil mange si. Og hva kan nå Henrik Ibsen egentlig ha ment med dette? Det er jo uttalt i en mer alvorlig sammenheng enn det vi snakker om her. Likevel - noen vil

finne en dyp sannhet; andre klarer kanskje ikke å være med på dette. Nå skal ikke dette være en litterær analyse, men bare noen historier om planter som ikke likte meg – eller behandlingen jeg gav dem – og om tapte sjanser. Her er noen av mine historier om det "tapte" – som kanskje likevel "eies", om ikke "evig", så i alle fall noen år til i mitt minne.

HISTORIE NUMMER EN

Min kone og jeg gikk i høgfjellet i Nepal i tre uker våren 1991. Det var en drøy uke igjen av turen der vi gikk langs Gosaikund sjøen i nær

1. *Primula aureata* i Nepal.
2. *Primula deuteronata*.

5000 meters høyde i slutten av april. Her opplevde vi fantastisk blomstring på den praktfulle Petiolaris nøkleblommen, *Primula aureata*. Natten hadde vært iskald, kanskje ned mot minus 10 grader. Innunder steinheller i det enda vinterbrune gresset langs den delvis islagte sjøen, omgitt av snøkleddede tinder, stod flere vakre små blågrønne bladrosetter nesten dekket av store lysende gule blomster med et mørkere gult øye. Med rim på bladene sto blomstene uskadd i morgensolen. En av de store naturopplevelsene. De ble grundig fotografert. Etter passet på 5300 meter ovenfor innsjøen, kom vi ned en bratt skråning med enda en stor opp-

levelse: store mengder av en annen Petiolaris nøkleblom, *Primula deuteronana*, med blomster i et mangfold av rosa sjatteringer. Flere foto! Så spør vel noen – hva var tapet?

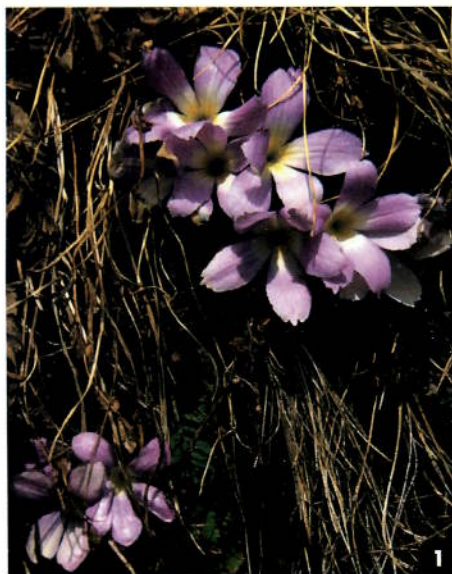
Her kommer det: mot ettermiddagen var det overskyet. Vi var på veg mot Gopte. Det ble ganske mørkt. Da dukket synet opp: en vertikal fjellside hvor vannet sildret nedover var voksested for ikke bare noen få, men hundrevis, kanskje tusenvis av *Primula aureata*. De var i full blomst. Det var et fantastisk syn. Det måtte fotograferes for å bevare minnet om opplevelsen! Det var overskyet, litt tåke, lite lys. Fotografering krevde stativ. Jeg var sliten. Maila (guiden vår, som vi enda har kontakt med) mente at det bare var en kilometer el-

ler så igjen til Gopte og teltplassen vår. Jeg bestemte meg til å vente til dagen etter og gå tilbake tidlig og fotografere med morgensola på "gullet" i steinveggen. Det var ikke en kilometer til Gopte. Det var minst fire. Det ble ikke mulig å gjøre turen tilbake dagen etter. Jo – jeg har minnet – "evig"!

(PS. *Primula aureata* har jeg prøvd å dyrke et par ganger, men det går ikke i åpen hage i Tromsø. *Primula deuteranana* burde være greiere, og jeg har faktisk et par planter nå – spørsmålet er om jeg har dem til våren også?)

HISTORIE NUMMER TO

Tidlig i min "karriere" som "have-syk" (ett av Erling Dall-Larsens trefende uttrykk) bestilte jeg ofte planter fra Baldassare Mineo ved Siskiyou Rare Plants i byen Eugene, staten Oregon, USA. Siskiyou Rare Plants har stadig mye fint å tilby i sin katalog. Den gangen (for om lag 20 år siden) hadde de en naturlig variant av *Phlox adsurgens* som de kalte 'Red Butte'. Jeg mener å huske at den var innsamlet av Mr. Kline som startet Siskiyou Rare Plants. Planten ble bestilt, vel mottatt og plantet. Så klarte jeg å glemme av den et par år. Den blomstret trolig ikke og jeg overså den og glemte at jeg hadde den i hagen, inntil den plutselig en sommer sto der i fullt flor med blomster som virkelig var meget vakre. De var run-

1. *Primula deuteranata*.

2. *Phlox adsurgens* 'Red Butte'.

dere i formen enn den mer utbredte kultivaren 'Wagon wheel' som har nokså smale kronblad og som jeg aldri satte like høyt som 'Red Butte'. *Phlox adsurgens* er, som andre *Phlox*, nokså lett å stiklingsformere. Jeg laget flere planter og hadde den mange steder i hagen til stor glede for meg selv og andre plantevenner som kom på besøk. Det var imidlertid nokså klart at den ikke var like medgjørlig i dyrking som mange andre *Phlox*. Jeg hadde noen fravær i forbindelse med forskningsopphold i USA – og plutselig ett år var planten ikke lenger i hagen. Jeg har aldri kommet over 'Red Butte' seinere, selv om jeg ser at kultivaren 'Wagon Wheel' ofte tilbys. Vel – evig eies kun det tapte! Jeg

har minnet, og fotografier, av planten ”min”. Men det slår meg når jeg nå skriver i Blomstervennen at det jo kan være at noen av leserne stadig dyrker *Phlox adsurgens* ’Red Butte’ i sin hage. Jeg ville nok ikke si nei takk til en stikling om så skulle være tilfelle!

HISTORIE NUMMER TRE

Dette er en virkelig ”trist historie”. Det dreier seg om en av de plantene hagevenner snakker om med lav stemme og høytid i luften. Med ”bated breath” som de sier i England. Jo da – du gjetter riktig: *Ranunculus semiverticillatus*, perlen fra Andes! Fikk frø gjennom frøbytte i The Scottish Rock Garden Club for mange år siden. 3-4 frø tror jeg, andektig sådd, men nok uten de helt store forventninger om spiring neste vår. Det skjedde da heller ikke – ingen spiring første våren. Ingen spiring andre våren. Som det ”rotehue” jeg er glemte jeg deretter hele potten, oppgav den som nok et ”tapt slag”. Ett av de mange. Året etter- altså tredje våren for de stakkars frøene, var jeg i rydd-og-kast humør. Da ryker gamle pottur unna i fleng. Jeg klarer ikke dette med frøpottur som står der i 5 eller 10 år. Det er nærmest å betrakte som et mirakel om jeg gjemmer dem i tre år. Men det hadde jeg altså gjort denne gangen. Klar til kasting – men hva ser jeg:

en spire. Sjekker merkepinnen (som skjærene for en gangs skyld har latt stå i fred) – og under over alle under: *Ranunculus semiverticillatus*!

Jeg holder planten i potte nedgravd i hagen i noen år for å ha mest mulig kontroll med skatten. Mye grus har man hørt, så grus blir det. Planten står der ett år, to år, tre år. Den kommer stadig med bare ett blad hver år. Så tar jeg den ut av potten og planter i grusholdig jord. Den står der nye ett år, to år, tre år. Hvert år kommer den opp med ett eneste blad. Bladet er riktignok meget vakkert, men ingen blomst. Ikke mye til utvikling. Men – jeg er den stolte eier av *Ranunculus semiverticillatus*. Jeg kan fortelle venner at – jo da – jeg har den! Min gode venn Ole Olsen i Balsfjord fikk spiring på to frø omtrent samtidig

med meg. De har kommet opp hvert år med ett blad, og etterhånden to... Ole er en trollmann med planter. Så plutselig i forfjor sommer begynte bladet på min plante å gulne mistenkelig midt på sommeren. Snille Ole sier på telefonen at den sikkert bare tar høsten litt tidlig. Neida – den tok ikke høsten – den ”tok kvelden”. *Sic transit gloria mundi* – slik forgår verdens herlighet.

HISTORIE NUMMER FIRE

Mange vil kjenne til den russiske botanikeren Alexandra Berkutenko. Med sitt hjemsted i Magadan ved Oshkotsk-havet i det østlige Sibir har hun adgang til områder som holder mange botaniske skatter. *Corydalis* elskere vil kanskje ha *Corydalis magadanica* i kultur. Dette er en hardfør og nokså lettdyrket *Corydalis* med vakre hvite blomster. Dette er dessverre også en plante som tilhører min samling av tapte skatter. Tapet skjedde en vinter jeg ikke hadde anledning til å passe på de plantene som sto i potter på grunn av en kneoperasjon. Magadan-lerkesporen er nok såpass utbredt i kultur nå at det ikke er vanskelig å skaffe seg en erstatning, så den behøver ikke forbli bare et minne hos meg. Det tror jeg derimot den andre Magadan-skatten jeg har tapt vil forbli. Hør bare:

For noen år siden var Alexandra Ber-

Foto: Kenneth Ingebråsen

1. *Corydalis magadanica*.

2. *Pleione albiflora*

kutenko i Tromsø i forbindelse med en botanikk-kongress. Hun hadde med frø til salg, og flere plantevenner kjøpte interessante ting av henne. Jeg hjalp henne med et par tjenester, og som takk gav hun meg småplanter av *Pulsatilla magadanica*. Dette var en plante som på den tida (dette er mange år siden) var helt ukjent for meg. Jeg forstod såpass at planten trengte et ekstremt godt drenert, grus og sandholdig voksested. Sol fikk den også – og det var stor undring og glede da den første våren i min hage produserte ekstremt vakre, ganske små og sirlige ”kubjeller” på en like nett og liten og sirlig plante. ”Smått er godt” (”Small is beautiful”) pleier jeg si – og dette var en plante som passet en slik oppfat-

ning. Meget vakker, og svært sjelden i kultur, tror jeg? Jeg så fram til nye sesonger med magadan-kubjellen i vakker blomst i min hage. Frø håpet man jo også på, slik at planten kunne spres til flere. Ikke ble det frø – og ikke ble det mer å se til denne meget vakre planten heller. Til tross for god drenering hadde vel Tromsø-vinteren blitt for våt og iset for denne utrolig lekre arten. Evig eies kun det tapte? Igjen – jeg har et flott minne – men ville aldeles ikke bli lei meg om jeg nok en gang skulle få anledning til å prøve meg på dyrking av *Pulsatilla magadanica*. Og med noen flere års erfaring nå, og litt større kompetanse ville jeg kanskje lykkes?

HISTORIE NUMMER FEM

Selv om dette blir den siste historien

om ”det tapte” i denne omgang må jeg bare innrømme at jeg har nok så mange ”evige eiendeler” i form av minner om tapte planteskatter. Etter å ha dyrket alpin-planter i over 25 år i Tromsø er det ikke få håpefulle forsøk som har havnet på minne-lista. Men så er det jo også slik at det har vært mange vellykkete forsøk – og mange planter som stadig henger med. Den tapplista som det på mange måter tørst grunn til å ergre seg over er den som skyldes skadedyr og sykdom på plantene. Nå er jeg forskånet for elg, reinsdyr, hare, mus og vånd, så det er vel mye å være glad for. Likevel – det er løshunder, katter, snegler, sopp, midd og – verst av alt – virus. Katter har gravd opp og gjort det av med orkideer; snegler har ødelagt sjeldne nikkekraeger (*Cremanthodium*); soppangrep har fått *Lewisia* til å kollapse brått og uten varsel midt i blomstringen; midd førte til at jeg helt måtte gi opp å dyrke *Pleione* etter flere års suksess med mange arter i den slekten. Og sist sommer måtte jeg fjerne alt av den fine *Petiolaris Primula* hybridene ’Tantalon’ som ble laget av Henry og Margaret Taylor for noen år siden. Dette er første gang jeg er meg bevisst å ha fått virusangrep på noen plante. Problemet er utbredt i England og Skottland, så smitten har trolig vært med planten fra den

dag jeg fikk den i hagen. Virus er en snikende plage. Man kan ha angrep på planter i årevis uten å være klar over det. Får man først mistanke eller visshet om at noe slikt er på gang har man et vanskelig valg; enten ta sjansen på å ”leve med det”, men da risikere at andre planter blir smittet, eller snarest kvitte seg fullstendig med den infiserte planten. Dette siste er greit hvis det er en ”erstatte- lig” plante. Det er mye verre om det er en som man trolig aldri vil kunne få tilbake.

Så heter det seg at ”sorgen og gleden de vandrer til hope”. Som på så man- ge andre områder av livet har det seg slik også med planter og hage. (Dette er ikke et Ibsen-sitat; jeg har en slags forestilling om at det kanskje er fra Bibelen? Men her mangler jeg kom-

Pleione formosana
petanse!).

Til alle Blomstervenner et ønske om en veldig god plantesommer i 2006 – og uten at noen må slå seg til ro med den tvilsomme trøsten det er at ”evig eies kun det tapte”.

Feil frø

Takk for frøene fra Blomstervenners Klubb som kom i dag.

Jeg ville bare si at nr. 45 *Anemone demissa* som jeg fikk frø av, er feil. De frøene jeg har fått er ullfrø. slik som f. eks. *Anemone multifida* eller *Anemone sylvestris*. Men *Anemone demissa* har harde, flate frø uten ullhår, ligner på frø av *Anemone narcissiflora*. Så her er det nok skjedd en feilidentifisering, noe som jo slett ikke er uvanlig når det gjelder anemoner. Jeg har ofte fått feile anemonefrø fra andre klubber også.

Dette er ikke ment som noen kritikk, bare en opplysning, slik at både den som har sendt inn frøene og de som sår, kan være klar over at det ikke er *Anemone demissa*.

Magnar Aspaker

Blomstervenners treff 2006

26-27 AUGUST 2006

Ta turen til Oslo-området og treff andre blomstervenner.

LØRDAG PÅ VETTRE HOTELL, ASKER:

Foredrag:

HENRIK ZETTERLUND:

Reise inn i løkvekstenes kjerneområde

- Reise i Østre Tyrkia og Iran.

IAN YOUNG: *Erythronium* and *Fritillaria*

FINN HAUGLI: Asiatiske alpinplanter

Besøk i 2 hager

SØNDAG: Omvisning Botanisk hage
Plantemarked.

Pris pr. pers. i dobbeltrom: kr 1295,- Fre. til søn.

Pris i enkeltrom: kr 1730,- Fre. til søn.

Prisen inkluderer: 2 overnattinger m/2 frokost. Lunsj og 3 retters middag på lørdag, foredrag kaffe/frukt i pauser. Hagevandring, omvisning i botanisk hage og plantemarked.

Fratrekk i prisen hvis kun en overnatting: kr 445,- pr person i dobbeltrom. 690 for enkeltrom. I tillegg kommer kr 75,- i påmeldinggebyr. (for ekstra kostnader) betales ved påmelding.

Dagpakke: (For de som ikke trenger overnatting) kr. 500,- (inkl. påmeld-

inggebyr.) Prisen inkluderer: Lunsj, foredrag, kaffe/frukt i pauser, hagevandring, omvisning i Botanisk hage og plantemarked. Tillegg for middag lørdag kveld: Kr. 395,-.

Påmelding til Gøril Fjellet tlf. 62 58 20 34 (Vennligst ring etter kl. 17.00) innen 24. mai. Fullstendig program vil bli sendt etter påmelding

Vi håper på en inspirerende plante-
helg i Oslo.

Hilsen oss i Styret.

Foto: Tommy Jensberg

Paeonia 'Garden Treasure'

TEKST OG FOTO: HALLVARD SANDNES

I 1948 lyktes det japaneren Toichio Itoh å krysse en buskpeon (luteahybriden 'Alice Harding') med en staupepeon (lactiflorahybriden 'Kakoden'). Han hadde forsøkt å krysse 1200 planter før han fikk 9 planter. Disse blomstret i 1956, samme året som Itoh døde. Senere ble 4 av disse plantene importert til USA. I USA er det senere krysset fram flere kultivarer i farger fra gult til rosa, rødt og hvitt, både fylte og enkle former. Disse såkalte "intersectional hybrides" ble senere av "American Peony Society" klassifiserte som Itoh-hybrider. Blomstene ligner på trepeonene. Plantene er vinterherdige, men bladverket visner ned om høsten.

1. Paeonia 'Garden Treasure'
2. Paeonia 'Norwegian Blush'

De formeres med deling. I 1996 fikk 'Garden treasure' gullmedalje fra American Peony Society. Denne planten har halfylte gule duftende blomster med røde flekker.

En vellykket etterlysning av en kanelstrødd plante

TEKST OG FOTO: STÅLE SØRENSEN

Denne lille epistelen er mest for å fortelle dere medlemmer at Blomstervennen også kan fungere som hjelpemiddel for å etterlyse den der helt spesielle planten som du bare MÅ ha. Gjennom et par år hadde jeg *Rhododendron bureavii* på toppen av min ønskeliste, uten at jeg klarer å spore den opp noen steder. En liten etterlysningstekst ble så satt inn i Blomstervennen, og jeg fikk flere hyggelige tilbakemeldinger, både fra noen som kunne skaffe meg planter, og fra noen som hadde tips om steder der planten kunne skaffes. Jeg endte med å anskaffe en plante fra Ringstad på Gjøvik.

Den innkjøpte planten står nå på tredje vinteren i min hage, og har så langt ikke hatt nevneverdige vinterskader selv om jeg ikke har vært flink til å dekke for vårsola. Hovedattraksjonen hos *Rhododendron bureavii* er uten tvil bladverket. De nye bladene og skuddene er hele forsommeren dekket av brune filthår, slik at busken ser kanelbestrødd ut. Foreløpig står planten i 'barnehagen', men til sommeren skal den plantes ut nær en sitteplass, slik at den kan beundres ofte. Når det gjelder blomstene

må jeg faktisk innrømme at jeg aldri har sett arten i blomst, og den har også ord på seg for ikke å være særlig blomsterrik. Blomstene skal være hvite eller blekt rosa, og med mørke ganeflekker. Enkelte kilder oppgir også at *Rhododendron bureavii* kan være kortlivet.

Jeg vet at det er mange av dere andre som også er bitt av samlermanien, og som har planter på ønskelista dere ikke har klart å skaffe. Husk at dere som medlemmer kan prøve en 'kontaktannonse' i Blomstervennen!

Bokanmeldelse

Iriser

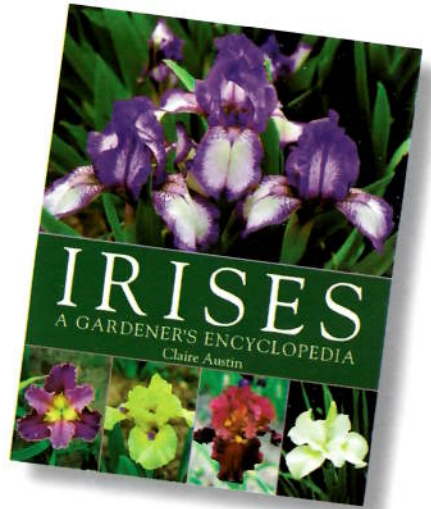
– A GARDENERS ENCYCLOPEDIA

Claire Austin, Timber Press 2005.

Boka er ganske fersk fra forlaget. Den er på 339 sider, og har over 1100 avbildninger av arter, sorter og hybrider, og den omtaler ennå flere. Det betyr at ikke alle får så stor plass, men til gjengjeld er det mange som omtales. Foruten omtalen av arter og sorter er det egne kapitler bl.a. om dyrkingstips, sykdommer og formering, inkl. hybridisering.

Skjegg-irisene er vel naturlig nok viet mest plass. Det er da også innenfor denne gruppen vi finner de fleste av de nye hybridene. Det har vært interessant å gå tilbake til Olaf Billes bok: Våre hageblomsters historie, og lese hans vurderinger av det hybridiseringsarbeidet som da var i gang, og hvilke tanker han hadde om framtida for iris som hageblomst. Det var innkryssingen av tetraploide arter fra Lilleasia i begynnelsen på 1900-tallet som medførte den eksplosjonsartede økningen i storblomstrede hybrider.

Bille uttrykker seg ganske sterkt når

han sier at ”Fremtiden tilhører dem på grunn av den elegante form og det rike fargespill.” Forbausende mange av de sortene han nevner omtales av Austin, sett i forhold til det enorme antallet nye sorter som årlig kommer på markedet.

Også dverg-irisene får brei omtale. Det samme gjelder mangt som rører seg innen hybridisering. Sorter som ennå ikke er markedsført er også med.

De ”skjeggløse” har også sine tilhengere, undertegnede inkludert. De har også fått sin plass hos Austin. Jeg har ikke vært klar over dette enorme mangfoldet også innen denne gruppa, så her skulle det være litt av hvert dem som sysler med vann i hagen.

Dilemmaet med ei bok som dette er kanskje å få kjennskap til hva som egentlig finnes av kultivarer, og sammenholde dette med det magre utbudet som finnes i hagesentrene. Her må det være et godt utgangspunkt for en fellesimport både med og uten skjegg!

Kapitlet om dyrkingsmetoder er det ikke så lett å overføre, iallfall ikke direkte, fra det engelske Midland og til våre forhold. Men jeg får likevel noe ut av det når jeg kombinerer dette med kunnskap fra andre kilder. Blant annet har jeg sjøl fått ideer om hvor jeg prøve ut noen av de artene

som vil bakes i sommervarme og ha det tørt på beina høst og vinter.

Austin-navnet er for øvrig også sterkt knyttet til roser, og "Austin-roser" eller "Engelske roser" er et begrep for oss som også har vært bitt av den basillen. Og det er en datter til roseforedleren David Austin som driver sin egen planteskole, blant annet med Iris, og som er forfatter av denne boka.

Den kommer til å bli mye brukt i jakten på nye godbiter.

KÅRE IDSØ

Vårtreff i Botanisk hage

Hvert år arrangerer Botanisk hages venner sitt årlige Vårtreff. Alle grønne foreninger blir invitert til å delta på denne vårmønstringen i Botanisk hage.

søndag 21. mai er den store dagen i 2006

Ta med familie og venner til vårens hyggeligste dag. Venneforeningen selger sommerblomster, stauder og krydderurter som er stelt og tatt vare på av vår plantegruppe.

I år fyller vi 20 år!

ADRESSE: Botanisk hages venner Naturhistorisk museum, Universitetet i Oslo, P.boks 1172 Blindern, 0318 Oslo. www.nhm.uio.no/botanisk/venner
Ragnhild Topp, kasserer: tlf. 22 30 30 11 eller 97 18 56 08 e-post: ragntopp@online.no

Møtene fremover

TORS DAG 27. APRIL KL. 19.30

Orkideer og misteltein i hagen

v/ARE RØGLER, HVALSTAD I ASKER.

Are Røgler var med til å starte Norsk Orkideforening i 1988. Han er spesialist på frilandsorkideer og har spesialkompetanse i dyrkning av dem og om deres naturlige vekstmiljø (habitat). Are Røgler har sin ett mål store hage på Hvalstad, hvor han i tillegg til mange orkideer også har spennende trær, blant annet apeskrekk. Misteltein er også en av lidenskapene hans, og som Are Røgler sier: enhver hageeier med respekt for seg selv har misteltein i hagen!

Det er mulig å besøke hagen, hvilket vel kan friste mange! Og det vil nok også øke lysten til å høre Are Røgler om du tar en titt på Norsk Orkideforenings webside: www.orkideer.no

---

Foto: Kenneth Ingebretsen

LØRDAG 10. JUNI KL. 12.00

Plantebyttemøte

Årets plantebyttemøte holdes som vanlig i Botanisk hage på Tøyen, Oslo. Alle som ønsker tar med planter til bytte. Plantene bør være merket med vitenskapelig navn og givers navn. De som ønsker å selge planter må bidra med planter til bytte, og betale 10% av omsetningen til klubben. Alle planter som skal selges må være egenproduserte, og salget foregår kun fra medlemmer til medlemmer. Benytt sjansen til å ta en tur i Botanisk hage og møte andre blomstervenner i grønne omgivelser.

Foto: Jorun Tharaldsen

TORS DAG 28 SEPTEMBER KL.19.30

Primula

v/ ROLF EIDE, KLEPPESTØ

Rolf Eide er medlem i Blomstervenners klubb og kommer for å snakke om primula. Han har en planteskole utenfor Bergen og kjent av mange for sine stauder.

Primula vokser i naturen på hele den nordlige halvkule. Omtrent 2/3 deler stammer fra Asia og da særlig fra østlige Himalaya.

Primula er for mange et samleobjekt, og det finnes arter som er lette og dyrke, men også arter som både er vanskelige å dyrke, og få tak i.

Foto: Morten Brandsnes

MØTESTED

Møtene holdes i husmorhuset, Fagerborggt. 14.

Biblioteket er åpent fra kl. 18.30

Møtedatoer fremover

Møtedatoene fremover er klare, sett av datoene allerede i dag!

26. OKT. medlemsmøte

23. NOV. årsmøte

7. DES. julemøte

Vel møtt!

STYRET

Foto: Tommy Tansberg

MELD ADRESSEFORANDRING

Har du fått nytt postnummer det siste året er du nødt for å melde fra om dette til oss. Posten blir bare videresendt i et år og dermed kommer Blomstervenneren i retur til oss. Gi beskjed!

Planteportrettet

Paeonia tenuifolia

Trådpion eller dillpion er de norske navnene som brukes på denne helt særegne pionen. De sterkt røde blomstene kommer tidlig, og den er tidligere enn noen andre pioner i min hage. Mine planter er fra frø, og vokser nokså sakte, selv til pion å være. Høyden på bladverket stopper på ca 30 – 40 cm. Ofte sees dillpioner som er mye kraftigere, og med mindre

finfliket bladverk. Disse plantene har nok mer eller mindre sterkt innslag av andre arter i anene. Jeg er også i tvil om mine planter representerer den rene arten, da det var noe variasjon i frøplantene. Men; det er vakre og hardføre planter, og det er jo tross alt det viktigste!

TEKST OG FOTO: STÅLE SØRENSEN